

FRASES INACABADES AMB:

FRANCESC SABATER

Dept. d'Ecologia - UB

Amb en Francesc Sabater, en Quico, va ser tot molt casual. De primer, una conversa al Montseny en una sortida de camp de l'assignatura Cicles Biogeoquímics, dels cursos de doctorat, després una trobada a l'Institut de Ciències del Mar i finalment la conversa ja amb dia i bora al Departament d'Ecologia. En Quico es va mostrar alegre i sorprès durant tota l'estona que vam estar xerrant.

El coneixement científic és...

la base de tot el progrés de la societat. Almenys, jo penso que el progrés en la societat s'hauria de recolzar en el coneixement científic. Per altra banda, també és la inquietud de l'home pel coneixement. L'home té una inquietud innata de voler saber coses i això el motiva a investigar.

El progrés és...

egoïsta des del punt de vista de l'espècie humana; volem una seguretat, una confiança. No diré que gràcies al progrés vivim millor que abans, perquè això, malgrat que és el que diu tothom, és molt subjectiu.

El progrés en la societat humana segueix uns determinats objectius. Com a animals, hem de ser competitius en el nostre entorn. Hem evolucionat o estem evolucionant, en el sentit que envaïm territori d'altres espècies, i això potser nosaltres entenem que és el progrés... Les societats humanes al llarg de la història evolutiva han anat buscant una posició dins del territori que els ofereixi seguretat. Aquesta seguretat és el progrés. Aquesta seguretat es pot buscar de moltes maneres, hi ha gent que la busca en la religió.

En definitiva, tenir coneixement de les coses t'ofereix confiança i aquesta confiança és el progrés.

Les veritats en la ciència són...

Hi ha veritats darrere una ciència? *Veritat* és un terme molt fort, sembla que darrere hi hagi una falsedat, quan de fet la ciència no té ni veritats ni falsedats. Jo diria que el terme *veritat* té connotacions religioses i ideològiques. La ciència forma part d'una religió agnòstica, però és més plana, més neutra. La ciència posa en evidència les coses, fa aflorar fets. La ciència es vol aproximar a la realitat de les coses, més que a les veritats.

La construcció de la ciència es fa...

amb tres pilars. El primer pilar és la cooperació, l'entesa amb la gent; si no hi ha això difícilment pot haver-hi ciència. El segon, la inquietud innata de l'ésser humà, l'afany de saber, de descobrir coses. I finalment, el mètode, que és donar ordre, regularitat, posar una jerarquia, donar uns valors de més o menys importància. Així que a l'acumulació de coneixements cal afegir-hi una interrelació entre els fets. A més, afegiria que el progrés ha estat possible perquè l'home és un animal social. La ciència ha estat possible gràcies a la necessitat de compartir de l'ésser humà.

A aquests tres pilars que he esmentat cal afegir-hi la imaginació. Quan l'home té imaginació fa un salt qualitatiu i allà és quan comença la ciència, el progrés.

Tot això comença quan els homes comencen a enterrar els seus morts...

Els interessos que dirigeixen la investigació científica...

són molt particulars, però en general es pretén donar seguretat a la societat. Com a societat i espècie hi ha un interès egoïsta que es posa de manifest a tots els nivells. Suposo que qualsevol espècie té aquest interès egoïsta i la ciència és l'instrument que permet satisfer-lo.

Els interessos de la investigació són, a més dels pròpiament científics, de molts altres tipus: raons socials, polítiques, religioses, econòmiques... Tota la història n'està plena...

La transmissió del coneixement a la societat és...

Em vull posar al cantó de la societat, és evident que el científic no sap transmetre els seus coneixements a la societat —de fet, igual que li deu passar a un capellà de poble. A més, aquesta transmissió no és immediata, el científic tarda molt a transmetre'ls. Segurament és perquè

estem tancats en un món i des de fora ens veuen distants.

Algún possible motiu pel qual l'home es permet trencar i accelerar els cicles biogeoquímics en la natura és...

Responem a la llei segona de la termodinàmica, no ens en podem escapar d'ella. L'home està accelerant els cicles amb aquest afany de progrés. I això és evidentment per raons econòmiques. El que fem és escurçar el temps de vida de les coses, la prova és que l'economia va en aquesta direcció. L'afany de consum va, des del punt de vista termodinàmic, en la bona direcció. Des del punt de vista de la conservació de la natura, anem en sentit invers. Si la vida és desaccelerar aquesta entropia, nosaltres ho fem al revés: l'accelerem! Però això és una visió molt antropocèntrica, des d'un altre punt de vista no t'ho sabria dir.

En l'ensenyament de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona manca...

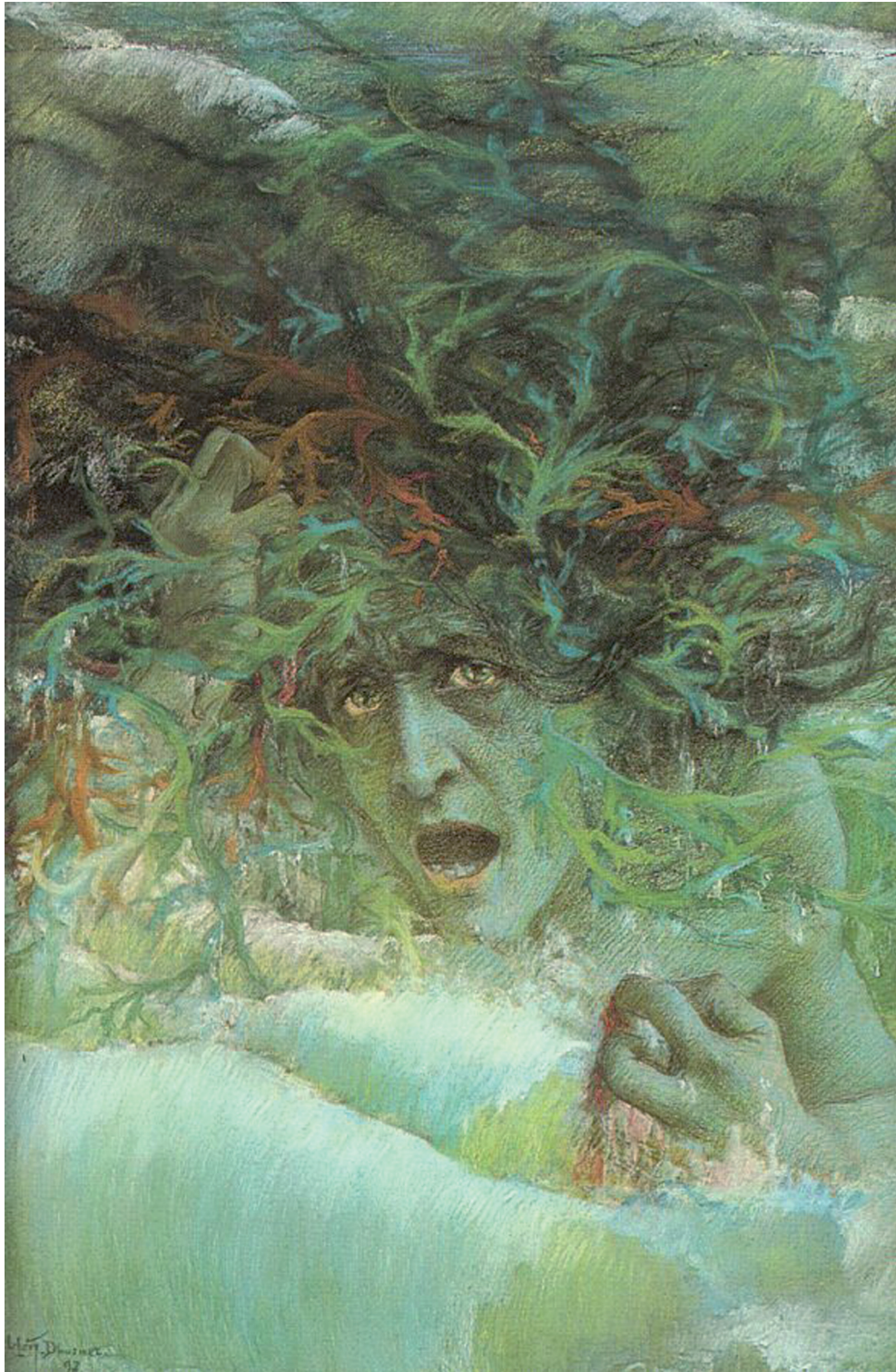
sinceritat, honestedat, i hi sobra vanitat.

Per mi la innovació docent consistiria en...

Si volem ser innovadors hem d'estar per la recerca. Si oblidem la recerca mai no arribarem a ser innovadors en la docència. Sembla que a la universitat es toleri la recerca. Si es vol ser innovador, primer cal posar la recerca en el lloc prioritari, perquè és pel que es caracteritza la universitat. Hem de tenir més preguntes que respostes, i no pas respondre tant les preguntes.

En la relació professor-alumne a la universitat...

caldría que hi hagués més comunicació. Tot professor abans havia estat estudiant i caldría que ho recordés. Hi ha un fracàs, quan el professor s'oblida que havia estat estudiant. El professor necessita l'estudiant igual que l'estudiant necessita el professor. Es fa difícil de generalitzar, de totes maneres. La manca de sinceritat i honestedat a la Facultat es reflecteix en l'ensenyament que es dona als estudiants.

Lucien Levy-Dhurmer, *Medusa*